

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka: Veronika Vagnerová

Název práce: Komparace vztahu Čínské lidové republiky a Evropské unie k Latinské Americe

Charakter tématu

Téma předkládané bakalářské práce týkající se vztahů ČLR a EU k Latinské Americe, resp. Brazílii a Venezuele, považuji v kontextu stále rostoucího ekonomického potenciálu Číny a politické role EU ve světě za nosné a aktuální. Avšak hlavní cíl, totiž komparace politických aspektů ekonomické spolupráce, není ani v úvodu ani v dalších kapitolách nijak konkrétněji specifikován, a tudíž není zcela jasné, co konkrétně chce autorka komparovat. Jinými slovy z práce není zcela zřejmé, co si autorka pod politickými aspekty konkrétně představuje a jak je chce v empirické realitě sledovat. V samotné analytické části poté autorka spíše předkládá data o obchodní výměně mezi zeměmi či porovnává délku jejich spolupráce, což se rozhodně nejeví jako politické aspekty. Ve čtvrté kapitole sice deklaruje svůj záměr komparovat politické aspekty ekonomické spolupráce, ale hned vzápětí konstatuje, že metodu komparace aplikuje na míru investic do nerostných surovin a zemědělství. Tyto nejasnosti narušují koherenci práce a způsobují zmatení čtenáře ohledně skutečných záměrů autorky.

Samotná volba Brazílie a Venezuely jako reprezentantů Latinské Ameriky pro analýzu se opírá o nekonzistentní kritéria. Zatímco u Brazílie je jako hlavní argument uváděna předně její ekonomická síla v rámci daného regionu, u Venezuely je kladen důraz na ideologickou pozici tamní vlády a zásoby ropy. Hned v úvodu se také objevuje historická nepřesnost, když autorka tvrdí, že oblast Latinské Ameriky byla historicky „výhradně zájmem USA“ a že tato skutečnost se mění až ve 20. století. Naopak zájem USA byl dlouhou dobu omezen jen na oblast střední Ameriky, zatímco evropské mocnosti se angažovaly v Jižní Americe již od dob „Conquisty“ a následné kolonizace.

Teoreticko-metodologické zakotvení

Teorie realismu, jíž autorka uvádí jako výchozí bod pro svou analýzu, je zmíněna jen velmi stručně v úvodu práce a navíc v samotné analytické části je reflektována pouze konstatováním autorky, že hlavní jednotkou analýzy jsou státy, což je vzhledem k zahrnutí EU, totiž mezinárodní organizace, platné jen zčásti. Pro analýzu ekonomických vztahů a

jejich motivů by se tak mohla využít spíše teorie vzájemné závislosti či komplexní vzájemné závislosti od Keohane a Nyeho (1997).

Za účelem komparace vztahů EU a ČLR k Brazílii a Venezuele autorka deklaruje aplikovat komparativní metodu, avšak jak již bylo zmiňováno výše bez stanovení jasných kritérií komparace, což se následně negativně promítá také do samotné analytické části. V důsledku toho působí analýza zmateně a vzájemné srovnání nekonzistentně, objevuje se zde řada z hlediska cíle práce redundantních informací a některá fakta, jako například ty týkající se „politických aspektů ekonomické spolupráce“ naopak absentují. Autorka v tomto ohledu dopředu zmiňuje jen míru investic do infrastruktury (str. 9), což je ovšem jen jeden z údajů, které v analýze následně předkládá.

Zařazení teoreticko-metodologické kapitoly by proto bylo žádoucí. Navíc by to autorce poskytlo prostor pro specifikaci dalších teoretických pojmů, s nimiž pracuje, avšak blíže je nespecifikuje nebo je definuje pouze vágně jako například „ropné prokletí“.

Struktura práce

Struktura práce je poněkud nevyvážená, neboť převažují deskriptivní historické kapitoly bez zřejmého vztahu k následné analýze a cílům práce. Historický kontext je zcela jistě důležitý, nicméně autorka by se v něm měla spíše zaměřit na vývoj postavení zkoumaných států v mezinárodním systému a jejich vztahů s evropskými zeměmi a ČLR spíše než na vnitropolitické otázky typu konfliktů s domorodým obyvatelstvem, krutost tamních vojenských režimů, vývoj politického systému apod. Bez identifikovatelného přesahu daných kapitol k cíli práce totiž působí v práci izolovaně a zbytečně.

Čtvrtá komparativní kapitola je pak spíše opakováním již dříve uvedených informací. Srovnání se omezuje jen na začlenění informací o obou státech nikoliv do zvláštních kapitol, nýbrž do jediné kapitoly. Celkově však převládá popis. Autorka by tak mohla předkládaná data (např. podíl investic, objem exportu apod.) trošku více systematizovat a porovnat mezi zeměmi a v čase a nikoliv je jen izolovaně popsat. Například u vývoje investic by se přímo nabízelo zařazení grafu, jenž by učinil závěry autorky čitelnějšími a analýzu tak zpřehlednil. Navíc většina hlavních závěrů autorky se zakládá na parafrázování již existujících prací spíše než na analýze empirických dat a relevantních argumentech jako v případě hodnocení dopadů oné spolupráce na latinskoamerické státy či proměny pohledů těchto států na ČLR. V rámci

výzkumu pohledů Brazílie na ČLR by bylo účelné analyzovat mimo jiné dokumenty brazilské vlády a nikoliv pouze sekundární literaturu.

Práce se zdroji a formální stránka

Autorka do práce zahrnuje také některé primární zdroje (dokumenty EU, zprávy ze summitů), což je ocenitelné, ačkoliv jak již bylo zmíněno výše, většina závěrů se opírá o sekundární literaturu. Zejména v případě statistických (ekonomických) údajů by bylo vhodné, aby autorka v případě jejich čerpání ze sekundárních zdrojů alespoň ověřila jejich platnost prostřednictvím srovnání dat s existujícími databázemi typu CEPAL. U některých statistik dokonce chybí jakékoliv citace jako například na str. 26, kde autorka uvádí údaje OSN o obchodní výměně mezi ČLR a Latinskou Amerikou, avšak onen zdroj necituje nebo na str. 40 u popisu vývoje struktury latinskoamerického exportu.

V práci se vyskytuje poměrně velké množství překlepů, drobných nepřesností a řada gramatických chyb, zejména v interpunkci. Některé větné konstrukce jsou obtížně čitelné. Autorka ovládá práci s poznámkovým aparátem a citační normu.

Závěr

I přes uvedené výtky práce splňuje minimální standardy kladené na bakalářskou práci. Ačkoliv s řadou nedostatků a výhrad, autorka naplňuje stanovený cíl práce.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením E.

Ve Vrchlabí 14.8.2016

Barbora Vališková